
INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

---

luty 2007

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 2.02.2007 powołała komisję w przewodzie doktorskim mgra Marcina Borkowskiego, słuchacza Studium Doktoranckiego przy naszym Wydziale, w następującym składzie: prof. UAM dr hab. Leszek Skrzypczak (przewodniczący), prof. dr hab. Lech Drewnowski (zastępca przewodniczącego), dr hab. Dariusz Bugajewski (promotor), prof. dr hab. Józef Myjak (Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie; recenzent), prof. dr hab. Wacław Marzantowicz (recenzent i egzaminator), prof. dr hab. Ireneusz Kubiaczyk (egzaminator), prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator z dyscypliny dodatkowej) oraz prof. UAM dr hab. Ryszard Urbański (członek).

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek w sprawie dalszego przyznawania stypendium habilitacyjnego drowi Stanisławowi Gawiejnowiczowi z Zakładu Algorytmiki i Programowania.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 2.02.2007 Rada Wydziału dokonała zmiany programu indywidualnego planu studiów pana Rafała Sierakowskiego, studenta kierunku matematyka.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału przyjęła uchwały w sprawie programu studiów pierwszego stopnia na kierunku matematyka oraz na kierunku informatyka.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada przyjęła uchwałę w sprawie obliczania średniej ocen ze studiów.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Najgorsze są takie kule, które są kwadratowe.

Zdanie wypowiedziane na kolokwium habilitacyjnym (wyrwane z kontekstu)

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski został wybrany do Centralnej Komisji do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych.

★ ★ ★ ★ ★

Nasz Wydział przedstawi swą ofertę na odbywających się w dniach 16–18.02.2007 Targach Edukacyjnych w Hali 8 przy stanowisku 10 na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich.

★ ★ ★ ★ ★

Dno Otwarte odbędą się na naszym Wydziale 21.04.2007 w godzinach 10–14 w aulach A i C.

★ ★ ★ ★ ★

Z historii ...

---

50 lat temu, 8.02.1957 roku zmarł w Waszyngtonie John (Janos, Johann) von Neumann (ur. 28.12.1903 w Budapeszcie). W latach 1921–1925 studiował matematykę w Berlinie i Budapeszcie oraz chemię w Zurychu. Jako stypendysta Rockefellera spędził rok 1926 w Getyndzie, gdzie pracował pod kierunkiem D. Hilberta. W latach 1927–1933 docent prywatny na uniwersytetach w Berlinie i Hamburgu i równolegle od roku 1930 docent wizytujący w Princeton (USA). Brak perspektyw otrzymania posady na jednym z uniwersytetów niemieckich oraz rosnący antysemityzm spowodowały, że w roku 1933 wyemigrował do USA, gdzie został profesorem w nowo utworzonym Institute for Advanced Study w Princeton. W roku 1943 powołany jako konsultant projektu budowy bomby atomowej do Los Alamos. W roku 1954 mianowany przez prezydenta D. Eisenhowera członkiem amerykańskiej Komisji Energii Atomowej.

Pierwsze prace von Neumanna były związane z Hilbertowską teorią dowodu i z aksjomatyzacją teorii mnogości. Ta ostatnia była już przedmiotem jego budapeszteńskiej rozprawy doktorskiej (1925). Rozprawa ta wywarła później wpływ na prace Gödla poświęcone hipotezie kontinuum.

*Dalsze prace von Neumanna poświęcone były m.in. podstawom mechaniki kwantowej, aksjomatycznej charakterystyce przestrzeni Hilberta – por. jego monografię *Mathematische Grundlagen der Quantenmechanik (1932)* istotną zarówno dla fizyki, jak i dla matematyki czystej. W roku 1935 wprowadził pojęcie przestrzeni lokalnie wypukłej. W napisanych wspólnie z F. Murray’em w latach 1936–1940 pracach badał struktury zwane dziś algebraami von Neumanna. Mają one istotne znaczenie zarówno dla matematyki, jak i dla zastosowań, w szczególności dla fizyki statystycznej i kwantowej teorii pola. Odegrał też istotną rolę w rozwoju informatyki – był bardzo aktywny przy konstruowaniu maszyn liczących ENIAC i MANIAC. Zajmował się teorią automatów i analizą danych. Był też twórcą teorii gier. Wniósł ważny wkład również do teorii krat, teorii miary, meteorologii i metod numerycznych.*

Był jednym z najwybitniejszych i najbardziej wszechstronnych matematyków XX wieku.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 2–5.01.2007 gościem Zakładu Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej był prof. Gerhard Bockle z Uniwersytetu w Essen (Niemcy). W dniu 3.01.2007 wygłosił on wykład pt. „Compatible systems of Abelian mod p Galois representations over global fields”

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 11–14.01.2007 gościem Zakładu Matematyki Dyskretnej był prof. Svante Janson z Uniwersytetu w Uppsali (Szwecja). Wygłosił on w dniu 12.01.2007 w ramach kolokwium wydziałowego wykład pt. „Random graphs: old and new”.

★ ★ ★ ★ ★

Gościem Zakładu Matematyki Dyskretnej był w dniach 15–21.01.2007 prof. Vojtech Rödl z Emory University (Atlanta, USA).

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Tomasz Łuczak z Zakładu Matematyki Dyskretnej przebywał w dniach 15–23.01.2007 na Uniwersytecie w Barcelonie (Hiszpania).

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Andrzej Ruciński i dr Joanna Polcyn-Lewandowska uczestniczyli w dniach 21–16.01.2007 w konferencji *Quasi-Random Structures: Regularity Lemmas and Their Applications*, która odbywała się w Budapeszcie (Węgry).

★ ★ ★ ★ ★

Notatka

**WSPOMNIENIE O PROFESORZE KARLU ZELLERZE
(1924–2006)**

Karl Zeller, profesor matematyki na uniwersytecie w Tybindze Tübingen), był związany swoją tematyką badawczą, a także zaprzyjaźniony, z poznańskim środowiskiem matematycznym. Wyniki badań z ogólnej teorii sumowalności metodami macierzowymi dotyczących problemu zgodności tych metod, publikowane były w latach 1951 i 1952 w Mathematische Zeitschrift oraz weszły w skład jego monografii Theorie der Limitierungsverfahren (Berlin 1958) opublikowanej u Springera w serii Ergebnisse der Mathematik und ihrer Grenzgebiete. Były one nawiązaniem do wspólnej notki S. Mazura i W. Orlicza „Sur les méthodes linéaires de sommation” opublikowanej bez dowodów w C.R. Paris 196 (1933), 32–34, a także ważnym uogólnieniem tych wyników. Pełną wersję wraz z dowodami S. Mazur i W. Orlicz opublikowali w pracy pt. „On linear methods of summability” w Studia Mathematica 14 (1954), 129–160.

Uzyskane przez K. Zellera wyniki stały się podstawą wzajemnych kontaktów Zellera z Mazurem i Orliczem, które zaowocowały przyjaźnią i wzajemnymi wizytami. Znalazłem się także w kręgach tej współpracy, która owocowała wizytami profesora Zellera w Poznaniu oraz moimi w Tybindze.

Profesor Zeller był niepełnosprawny – jako 17-letni młodzieniec został wcielony do armii niemieckiej i dwa lata później stracił prawą rękę. Po wojnie podjął studia matematyczne na uniwersytecie w Tybindze. Jest to jeden ze starszych uniwersytetów europejskich, założony w roku 1477. K. Zeller habilitował się na nim w wieku 28 lat. Po dwukrotnym pobycie w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej podjął w roku 1960 pracę na uniwersytecie w Tybindze jako docent, a następnie profesor zwyczajny – do czasu przejścia na emeryturę.

Prócz teorii sumowalności i teorii aproksymacji zajmował się również metodami numerycznymi i zorganizował oraz prowadził centrum obliczeniowe na swoim uniwersytecie.

Mieszkał w uroczym domku przy ulicy Słonecznej 11 wraz z żoną Margaretą i trójką dzieci. Doczekał się czwórki wnucząt. Dom jego był zawsze otwarty i przyjazny dla gości z Polski. W maju 2006 przeszedł zawał serca. W czasie rekonwalescencji po udanej operacji zmarł nagle 20 lipca 2006 roku.

Straciliśmy w nim długoletniego przyjaciela.

Em. prof. dr hab. Julian Musielak

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://web.wmi.amu.edu.pl>